

EUSKO JAURLARITZA
GOBIERNO VASCO

**FRANKEO
ORDAINDUA
FRANQUEO
PAGADO**

POSTAK - CARTAS

zaraobe
institutua

66 URTE ESKUALDEAN
53 zenbakia 2021eko uztaila

**MARIAKA INDARTSUAREN KONDAIRA
AUPA MARIAKA!**

ESKERRIK ASKO

ESKERRIK ASKO HEZKUNTZA KOMUNITATEARI.

Urte ona, oztopoen gainetik

2020-2021 ikasturtea amaituta, balantzea egin behar da. Eta, egia esan, pozik gaude. Pozik pandemiak ikutu bai, baina zapaldu ez gaituelako, pozik aurreikusten genuen kaosa gauzatu ez delako, pozik DBHko emaitzak inoiz baino hobekak izan direlako, pozik gure ikasleek oso selektibitate ona egin dutelako, pozik elkarbizitza-giroa asko hobetu delako, pozik, ziklo berri bat eskaturik, eman digutelako eta erabateko matrikulazio-arrakasta izan duelako. Azken batean, pozik gaude gure ikasleek giza kalitate aparta dutelako, Zaraobeko irakasleek jo eta ke lan egin dutelako ikasturtea aurrera ateratzeko, eta lortu dutelako, pozik familien bermea sentitzen dugulako eta seme-alaben alde lan egiten duzuelako. Pozik gaude uda delako eta eguzkiaren distira nabaritzen dugulako, eta, bat-batean, etorkizuna ez delako hain grisa.

Horregatik guztiagatik, Zaraobeko hezkuntza-komunitate osoari, zoriontsu izan zaitezte, atsedean harezazue eta irailean indar handiagoz itzuliko garela zin egiten dizuegu.

Un buen año, a pesar de todo

Finalizado el curso 2020-2021 toca hacer balance. Y, la verdad, el balance es positivo, por varias razones: porque la pandemia nos ha rozado sin machacarnos, porque esperábamos un caos que no se ha producido, positivo porque los resultados en la ESO han sido mejores que nunca, porque nuestro alumnado ha hecho una gran selectividad, porque el clima de convivencia ha mejorado muchísimo, positivo porque hemos pedido un ciclo nuevo, porque nos lo han concedido y porque ha tenido un éxito de matriculación total. En fin, el balance es positivo porque nuestro alumnado tiene una calidad humana excepcional, porque el profesorado de Zaraobe ha trabajado a destajo para sacar el curso adelante y lo ha conseguido, porque las familias nos apoyáis y apoyáis a vuestros hijos/as. Y además es verano y luce el sol y, de repente, el futuro ya no es tan gris.

Por todo ello, a toda la comunidad educativa de Zaraobe, sed felices, descansad y os prometemos que en septiembre volveremos con más fuerza.

AURKIBIDEA

ZARAUBE

Hezkuntza komunitatea.....2

Hezkuntza eskaintza3

GURE PROIEKTUAK

Mariaka.....5

Agenda 2020/30.....6

Ibaialde.....6

Elikadura tailerra.....6

Bienestar animal7

Ethazi8

Ikasleen esperientziak lan munduan9

Batxilergoa eta lanbide heziketa elkarlanean 10

Erasmus.....12

JARDUERA OSAGARRIAK

Eureka zientzia museoa.....13

Tailerrak.....14

Hitzaldia.....15

Euskal astea.....16

LEHIAKETAK.....17

Aiaraldea19

Ohorezko matrikulak19

Jubilazioa.....20

ZARAObETARRAK.....21

HEZKUNTZA ESKAINTZA ZABALDU DA ZARAOBEN GIZARTERATZEA: GOI MAILAKO ZIKLO BERRIA

En Zaraobe hemos considerado, y así lo ha ratificado la Viceconsejería de Formación Profesional, que este es el momento de dar respuesta a la demanda social, ofertando de la familia profesional de «Servicios socioculturales y a la comunidad» el **ciclo de grado superior de INTEGRACIÓN SOCIAL** de 2000 horas de duración, en el modelo lingüístico más inclusivo, el B+ (este permite cursar aproximadamente 1000 horas en Euskera de las 2000 totales).

La oferta formativa de este ciclo era inexistente en la comarca y alrededores, además, es un ciclo que permite a nuestro alumnado de grado medio de atención a personas en situación de dependencia completar toda la trayectoria académica de formación profesional y finalmente poder acceder a la Universidad.

Integración social es un ciclo con una **tasa media de empleabilidad**, y su demanda proviene, principalmente, del sector femenino, el más debilitado en momentos de crisis como el actual. Basándonos en los datos facilitados por Lanbide, la tasa de empleo se mantiene en los últimos años en torno a un 60%, lo cual indica la necesidad constante que tiene el mercado de este perfil profesional.

Este profesional ejerce su actividad en el sector de los servicios a las personas: asistenciales, educativa, de apoyo en la gestión doméstica y psicosociales, y en el sector de los servicios a la comunidad: atención psicosocial a colectivos y personas en desventaja social, mediación comunitaria, inserción ocupacional y laboral y promoción de igualdad de oportunidades.

Los sectores más habituales donde trabajará un técnico de integración social son: servicios sociales, administraciones públicas, entidades privadas: ONG, asociaciones, fundaciones..., residencias y centros de acogida.

Hemos conseguido el apoyo de las instituciones y empresas de la comarca como Ayuntamiento de Amurrio, Down Araba, Ifas, Asasam, Caritas, Agintzari..., garantizando así las prácticas de este alumnado, de 360 horas de duración.

Para poner en marcha este ciclo, Zaraobe cuenta con todo el equipamiento necesario y unas excelentes instalaciones, que incluyen un edificio cedido por el Ayuntamiento de Amurrio, recién rehabilitado y especialmente acondicionado para esta familia profesional. También contamos con un grupo de profesores/as con gran experiencia en la familia socio-sanitaria, a los que se unirán nuevos profesionales en los próximos meses.

NUEVO CERTIFICADO DE PROFESIONALIDAD

Desde el 1 de febrero, impartimos en el instituto el certificado de profesionalidad de **Limpieza de superficies y mobiliario en edificios y locales**

El certificado integrado en la familia de Servicios Socioculturales y para la Comunidad, corresponde al ámbito de Servicios al consumidor y se imparte en su totalidad.

Consta de 4 módulos:

MODULO	DURACIÓN (en horas)
Limpieza, tratamiento y mantenimiento de suelos, paredes y techos en edificios y locales	30
Limpieza del mobiliario interior	30
Limpieza de cristales en edificios y locales	30
Técnicas y procedimientos de limpieza con utilización de maquinaria	60

PRÁCTICAS EN EMPRESA Y OPORTUNIDAD LABORAL

Además de los módulos citados, el alumnado que finalice con éxito, podrá realizar las prácticas profesionales no laborales de 80 horas en una empresa del sector.

Los puestos de trabajo relacionados con esta titulación son los siguientes:

Personal de limpieza o limpiador, en general; peón/a especialista de limpieza; especialista de limpieza; experto/a en limpieza de inmuebles; cristalero/a de edificios; limpiador/a de ventanas.

En este momento, y por efecto de la pandemia, la necesidad de profesionales de la limpieza se ha incrementado considerablemente y desde el instituto hemos considerado este certificado como una oportunidad para la inserción laboral.

Las personas que han realizado el curso han finalizado ya las clases y se encuentran en el periodo de prácticas.

Tenemos que agradecer a este alumnado y a su profesorado, Carina y Garbiñe, que hayan puesto en práctica sus aprendizajes en el propio Instituto, colaborando así en su limpieza.

APUESTA DURADERA

En vista del interés suscitado y de la necesidad detectada en el ámbito laboral, ofreceremos de nuevo la posibilidad de cursar el certificado el año que viene.

MARIAKA

IES Zaraobe BHI ikastetxean sortu den diziplina anitzeko proiektua da, non eskolako ikasle, irakasle eta eskolaz kanpoko hainbat partaidek parte hartuko duten. Proiektu honen oinarria MARIAKA INDARTSUAREN kondaira da eta istorio honen bidez, Amurriok eta Aiaraldeak eskaintzen duen ondare kultural eta naturala ezagutarazi eta balioetsi nahi da. Gainera, inguruko ikastetxeekin elkarlana eta lankidetzak sustatu nahi duen proiektua da.

Hiru lerro nagusi izan ditu proiektuak:

IPUINA

Mariaka legendan oinarritutako ipuin baten idazketa eta ondorengo ilustrazio lana.

Bere helburua ipuinen publikazioa izan da, bai fisikoki eta bai digitalki ere. Ipuinak gainera, hizkuntza ezberdinetan -gaztelania, ingelesa, frantsesa, alemana eta arabiera- laburpenak izan ditu baita kontestu historikoa azaltzen duen denbora-lerroa ere.

ERRALDOIAK

Mariakako legendan parte hartzen duten bi protagonisten (Fortun eta Mairua) eraikuntza. Osagarriko ikasleek sortu dituzte erraldoiak eta horrez gain, teknologiako ikasleek bizitza eman diote mekanismo ezberdinen bidez. Cutxi balitz, matematikan proportzioen lanketa egin dute erraldoiak oinarri hartuz.

EKITALDIA

Aiaraldeak kaleratutako k@ntu k@ntari diskako "Mariaka indartsua" eta "txintxarrien barruan" abestien kontzertua eskolan eta Mariaka dorrean egin ziren.

Horretarako musika ikasgaien instrumentu ezberdinak jotzen ikasi (perkusioa, xilofonoak eta ahotsa) eta euren konbinazioa abesti baten bidez ikasi dute, koordinazioa eta harmoniaren garrantzia hartuz. Gainera, gaztelania mintegiak "El fuerte Mariaca" poemaren narrazio orala landu eta gorputz hezkuntzan ipuina dramatizatzen ikasi dute.

Proiektuari buruzko hausnarketatxoa:

Mariaka proiektua urtarrilean hasi zen -apenas duela 6 hilabete- eta egin duen bidea inork pentsatu baino askoz sendoagoa izan da.

Ikasleen artean lanarekiko konpromisoa, gogoia eta motibazioa zabaltzeko duen eta irakasleen artean koordinazioa eta elkarlana sustatu duen proiektua da. Gainera, eskualde mailan ere loturak estutu dituen proiektua da, bai udalarekin bai Mendiko Eskola eta Zabalekorekin. Beraz, balorazioa ezin hobea da.

Pozik denon artean eta elkarrekin egindako lanarekin.

Ikasleen hausnarketa batzuk:

- "Ikasturte honetan Mariaka proiektuarekin lanean egon gara. Uste dut nire bizitzako lehen proiektua izan dela eta oso dibertigarria izan da"
- "Datorren ikasturtean proiektu berriak egin nahi nituzke!"
- "Mariaka proiektuan parte hartu dugu eta Mariakara joan gara abestera. Oso ondo pasatu dugu bertan".

AGENDA 2020/30

Aurten urte berezia izan da, egoera pandemikoagatik eta agenda aldaketagatik, Agenda 21 izatetik Agenda 2020/2030 izatera igaro da.

Hala eta guztiz ere, gure ikasleek eskolarteko foroan eta udal-foroan parte hartu ahal izan dute, proposamenak eginez eta konpromisoak hartuz ikastetxe eta udal-ingurune jasangarriagoak lortzeko, bereziki klima-aldaketak dakarren problematikari dagokionez, hori baita udal-mailan landu den gaia.

Gure ikasleek hausnarketa-lan bat egin ondoren, hainbat proposamen eraman zituzten eta guztien artean hainbat konpromiso hartu zituzten:

- Gure etxeetan birziklatzea bultzatuko dugu.
- Etxeko energia zentzuz saiatuko gara erabiltzen (gailuen erabilera ona tenperatura egokia jartzen).
- Tokiko produktuak erostea eskatuko dugu etxean.
- Ingurune naturala zainduko dugu, eta ez dugu zaborrik botako lurrera, ezta plastikorik ere ibaietara.

2020/30 agendatik espero dugu denon artean, gure aletxoak ekarriz, mundu jasangarriagoa egitea.

IBAIALDE:

Kanpainak ingurunearen eta pertsonen arteko lotura eta harreman zuzena ezarri nahi du, ibai-ekosistema modu aktiboan eta esperimentalean aztertuz.

Ibaian egon ginen 4. mailako ikasleekin eta datu orokorrak jaso genituen, baita ibaiaren ezaugarri fisiko eta biologikoei, uraren kalitateari, zaborren presentziari eta gizakiak eragindako inpaktuari buruzkoak er

DBH2ko ELIKADURA TAILERREKO FRUITU LEHORREN AZOKA.

Gure ikasleak dieta osasuntsu eta orekatu baiten fruitu lehorren garrantziaz jabetu dira

“BIENESTAR ANIMAL”. EGURREZKO ETXOLAK

Babesleku honen helburua “animalien ongizatea” da. Ehun lagun inguruk parte hartzen dute bertan, bai bazkideak bai boluntarioak, eta beren zeregina anitza da: instalazioak garbitzen edo txukuntzen laguntzea, animaliak txandaka atera edo albaitariarengana eramatea, elikagaiak bildu edo erostea, janaria prestatzea, hiriko katu-koloniak atzeman eta kontrolatzea, herritarrak kontzientziatzea...

20-21 ikasturtearen hasieran, aterpearen arduradunek proiektu horretan laguntzeko eskatu ziguten, gure instalazioak eta genituen aukerak ezagutzen baitzituzten. Zalantzarik gabe, proiektuan lagundu nahi izan genuen. Zurgintza eta Altzarigintza, oinarrizko lanbide-heziketako zikloko bigarren mailako taldeak, irakasleekin batera, etxolak asmatu, diseinatu eta eraiki ditu, txakur-arraza ezberdinetara egokituz.

Etxola bakoitzak bere nortasuna, koloreak, apaingarriak eta espazioaren banaketa originala du.

Laster aterpetxeko txakurrek estreinatu ahal izango dituzte. Beste uneren batean etxebizitza berriak behar badituzte, seguru gure ikasleak prest egongo direla berriro laguntzeko.

El objetivo de este refugio es «El bienestar animal». En él colaboran un centenar de personas, tanto socios/as como voluntarios/as, y su cometido es muy diverso, con actividades como: colaborar en limpiar o adecuar las instalaciones, sacar por turnos a los animales o llevarlos al veterinario, recoger o comprar los alimentos, preparar las comidas, detectar y controlar las colonias felinas que existen en la ciudad, concienciar a la población...

A principio de este curso 20-21, los responsables del refugio nos propusieron colaborar en un proyecto, ya que conocían nuestras instalaciones y las posibilidades que teníamos. El proyecto consistía en construir unas casetas para los perros. Sin dudarlo quisimos colaborar con ellos. El grupo de segundo curso del ciclo de formación profesional básica de Carpintería y Mueble, junto al profesorado, han ideado, diseñado y construido las casetas que nos pidieron, adaptada cada una de ellas en tamaño, a las diferentes razas de perros existentes en el refugio.

Cada caseta tiene su propia personalidad, combinando colores, adornos y originales distribuciones de espacio.

Pronto la familia canina del refugio podrá estrenarlas. Si en algún otro momento necesitan nuevas viviendas, seguro que nuestro alumnado estará de nuevo listo para colaborar.

Alumnado de Zaraobe colabora en el Refugio de los Sabios, refugio de animales de Orduña, realizando casetas de madera para perros.

ETHAZI: MEKANIZATUKO ZIKLOAN EZARPENA LORTUTA!

Mekanizazioa piezak fabrikatzean datza, plano batean adierazitako neurriak lortu arte beharrezko eragiketak eginez.

Zaraobe BHIⁿ Mekanizazioko Teknikariaren Erdi Mailako heziketa zikloa dugu. Horren bidez, inguruko enpresa askotan lan egiteko behar den kualifikazioa lor daiteke. Goi-mailako heziketa-zikloetan sartzeko bidea ere bada.

DUAL prestatzen ari diren inguruko enpresekin elkarlanean dihardugu, ikasleak enpresetan presta daitezen soldata bat kobratuz. Lehenengo kurtsoa bukatzearekin batera, 2. kurtsoa enpresako lan ordainduarekin txandakatzeko aukera dago.

El mecanizado consiste en fabricar piezas realizando las operaciones necesarias hasta conseguir las medidas indicadas en un plano.

En el IES Zaraobe disponemos del ciclo formativo de Grado Medio de Técnico en Mecanizado con el que se puede obtener la cualificación necesaria para trabajar en muchas empresas del entorno. También es una vía de acceso a ciclos formativos de grado superior.

Colaboramos con empresas del entorno en formación DUAL para que l@s alumn@s puedan formarse en empresas cobrando un sueldo. Solamente con terminar el 1º curso se abre la opción de alternar el 2º curso con el trabajo remunerado en empresa.

Salidas profesionales

- Preparador de máquinas
- Tornero
- Fresador
- Mandrinador
- Rectificador

El perfil profesional que se obtiene permite:

- Partiendo de un plano croquizado, ser capaz de programar y manejar máquinas CNC (control numérico) para fabricar la pieza del plano.
- Ser capaz de fabricar piezas mediante rectificado, electroerosión, corte y conformado y por procesos especiales.
- Ser capaz de entender el plano en el que se indican las dimensiones y otras características de las piezas.
- Ser capaz de medir las piezas con los instrumentos necesarios para garantizar que se cumplen los requisitos.

Mekanizazio zikloko ikaskuntza-eredu guztia, **ERRONKETAN OINARRITUTAKO IKASKUNTZA KOLABORATIBOAREN** inguruan antolatzen da.

Arazo-egoera problematiko errealak planteatzen dira, erronka bihurtu eta behar den ezagutza sortu behar dute, soluzio hoberenak proposa ditzaten. Prozesu honetan, zikloko konpetentzia tekniko eta une honetan enpresetan espezifikoki eta bizitzan orokorrean hain garrantzitsuak diren zeharkako konpetentziak lantzen dira (autonomia ikaskuntzan, talde-lana, inplikazioa, errespetua,...).

- **Kevin Lara** (1. Mailako ikaslea): *"Ikasteko modu berri bat da, taldean lan eginez eta aldi berean ikaskuntzan autonomia garatuz."*
- **Amets Montes** (1. Mailako ikaslea): *"DBHⁿ ikusi ez dugun sistema berri batekin ikasten da, oso erraza da horretara moldatzea. Gustura lan egiten da eta lan egiteko motibazioa sortzen du."*

IKASLEEN ESPERIENTZIAK LAN MUNDUAN:

ZARAOBEN IKASTEAREN ESPERIENTZIA

Zaraobera ailegatu nintzen orain dela bi urte, lagun baten aholkua jarraituz, nire 38 urteekin eta seme batekin. Hasiera batean ostalaritzan lan egitetik ihes egiten, baina denboraz, mekanizadoen munduarekin maitemintzen. Egia esan, ez neukan oso argi nola sentituko nintzen ikastetxe giroan, “a estas alturas del campeonato”, eta noski ez dela erraza izan nire ardura pertsonalak eta ikasketak aurrera eramatea, batzutan oso gogorra ta nekagarria egin zait egia esanda. Baina, nire irakasleen jarrera eta haiekin izan dudana harremana, lagundu didate askotan aurrera jarraitzeko indarrak topatzen. Babestuta sentitu naiz momentu oro zalantzak argitzeko, baita ere ikasitakoa praktikan jartzeko momentuan. Esan beharrekoa da, makinak errespetu handiz hartzen direla!!!, baina nire buruaz kofidantza osoz atera naiz lan-mundura, aipatu dudana babes horri esker eta jakinda prestakuntza ona lortu dudala bi urte hauetan.

Kurtso osoan zehar, asko ikasi dut mekanizadoaren teknikari dagokionez eta pertsona mailan.

Orain bidaia hau bukatzen ari da, lantegiko formakuntzarekin, eta hiru hilabetez empresan lan egin eta gero, esan dezaket, oso garrantzitsua dela zure burua lanpostu baten aurrean ikustea, jakinda ez zaudela bakarrik, irakasleak, lantegiko kideak eta arduradunak, laguntzeko eta irakasteko prest daudela, izugarrizko patzientziarekin eta beti jarrera atseginez, nire kasutan behintzat, eta hanka sartuz gero, hori da momentua. Beraz segurtasun handiz mugi zaitezke makinaren artean talde oso bat zure atzetik duzula, ta horrek asko laguntzen du ikasteko orduan.

Hemendik aurrera beste erronka batzuk bete beharko ditugu lan-munduan, baina horretarako prest gaude ere Junkalen eskutik ikasitakoari esker.

Bukatzeko eskertu nahi diett, orain peloteo ez duela irudituko, bai ikasitakoa bai momentu oro jaso dudana babesa, nire irakasle guztiei: Endika, Iñaki Muñoz, Aimar, Junkal, Luisfer eta Aitor.

Mila esker bihotz bihotzez.

IKASLE BATEN ESPERIENTZIA EGOITZA BATEAN

Maiatzaren 4an hasi nintzen erdi-mailako APSDKo praktikak egiten. Madres Mercedarisetan, Ibarra. Erresidentzia honetan 80 neska daude, desgaitasun gradu desberdinekin.

Goizean dutxatzen ditugu baina gehienak oso independenteak dira. Ia guztia bakarrik egin ahal dute. Bere bizitzaren momentu guztietan mantendu eta indartu nahi da bere autonomia pertsonala.

Horretarako tailer batzuk sortu dira beren gaitasunen arabera: Normalean fitxak egiten dituzte, gehiketak eta kenketak adibidez. Fitxak egin ondoren eskulanak egiten dituzte koordinazioa eta kontzentrazioa garatzeko.

Beste aldetik mugikortasuna ez duten edo asko kostatzen zaien nesken gorputzaren mugimendua lantzeko gimnasio saioak sortzen dira (psikomotrizitatea): luzaketak, identifikatu edo ikutu gorputz atalak, pelotekin jolastu, gomak estiratu, etab.

Egunak ez dira beti onak izaten. Batzuetan oso gogorra izan ahal da, baina esan ahal dut oso gustura sentitu naizela langileekin eta guztiekin, eta lana oso polita da.

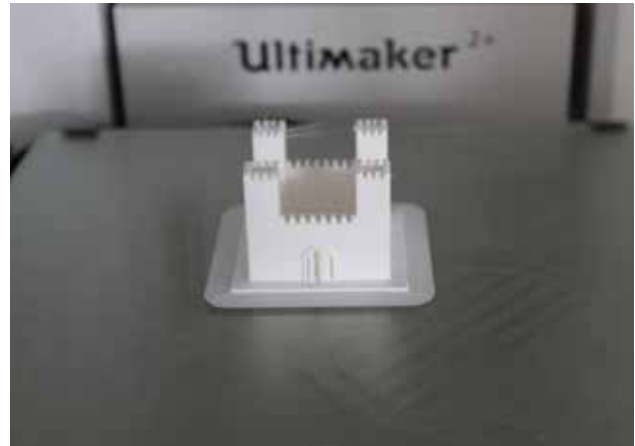
BATXILERGOA ETA LANBIDE HEZIKETA ELKARLANEAN

3D INPRIMAGAILUAK

2020/2021 urtean zehar, Mekatronikan jada aurreko urteak bezala 3D inprimagailuak erabili izan dira eta kurtso honetan batxilergoko 1. mailako ikasleak ere, Industria Teknologia I ikasgaian 3D inprimagailuetan oinarritu izan dira kurtso amaierako proiektua egiteko.

Lanbide Heziketako inprimagailua (Maite Laburu)

Dorretxea (Maite Laburu)

Kasu honetan Lanbide Heziketan jada 3-4 urte dira inprimagailuak erabiltzen ari direna 2. Mekatronika Industrialeko proiektuak egiteko, eta beraiek diseinatutako maketak egiteko.

Beraz, Industria Teknologia I ikasleek, beraiek diseinatutako piezak inprimitu izan dituzte eta horrela gaur egunean gero eta gehiago erabiltzen diren makinak ezagutu. Prozesu horretan parametro desberdinak ezagutu ahal izan dituzte, eta agertu ahal diren arazoak ezagutu ere.

Ikasleen iritziak

Ikasle 1: 3D inpresorak erabiliko genituela kontatu zidatenean, harrituta geratu nintzen gauza berria eta ezberdina baitzen. Diseinua egiteko beharrezkoak ziren jakintzak eskuratzea ez zitzaidan gehiegi kostatu eta nahiko azkar prestatu genituen bozetoak. Gero, Lanbide Heziketara joan ginen eta bertan diseinua prest utzi genuen inprimatzeko (formatuak adaptatu, eskala aldatu...). Ondoren inprimazioak hasi ziren.

Orokorrean ariketa interesgarria, ezberdina eta originala egiten ikasi dugula iruditu zait. Gaur egun gainera, non teknologiek egunero aurrera egiten duten, tresna hauek erabiltzen jakitea baliogarria izango dela iruditzen zait. Zalantzarik gabe, prozesu bera errepikatuko nuke, esperientzia ikaragarria! (Iraia Beitia)

CNC MAKINAK

CNC FRESAGAILUA:

Lanbide Heziketako instalazioetara etorri ziren Industria Teknologia I ikasgaiko ikasleak eta irakaslea. Bertako irakaslea den Luisferrek azalpen guztiak eman zituen eta horrela askoz hobeto ulertzen dira ikasgelan teoria moduan ikasitako formula eta kontzeptuak.

Alde batetik Fresagailuaren kontzeptua fisikoki ikusi ahal izan zen, eta horrekin batera pieza txiki bat egin.

CNC TORNUA:

Fresagailuaz aparte, tornua nolakoa den ikasi izan zen eta fresagailuarekin alderatuz bere funtzionamendua aztertu zan eta berriro ere, pieza txiki bat egin.

Ikasleen iritziak

Ikasle 1: Fresadora ikusi eta aste bat georago, Luisfer-ek tornuaren erabilera erakutsi zigun. Alde batetik, koordenatuak 0 puntuan jarri egin genituen. Tornuak, fresadorak ez bezala, 2 ardatz ditu (X eta Y) eta S, baina S abiadura (speed) adierazten du. Ardatzak 0 puntuetan daudenean, programa martxan jartzen da eta erreboluzio pieza biraka hasten da. Erremintak, esate baterako hortzak (piezaren koordenatuak jada dakitenak) aluminiozko piezari forma ematen hasten dira. Hortz hauek gehien bat Wolframioz eginda daude. Azkenik txirbilak txirbil-biltegira erortzen dira eta bala-formako pieza bat eginda geratzen da.

Ikasle 2: Aurreko astean lanbide heziketara joan ginen eta Zaraobe osotik buelta batzuk eman eta gero, gure klasekideak aurkitu genituen. Hasteko, aurreko astearen errepasoa egin genuen eta gakoak bergoratu genituen.

Gerora, tornua aztertzen hasi ginen, tornu hori beste institutu batetik ekarritako makina zela eta CNC (Control Numérico)aren bidez lan egiten zuen makina zela azaldu zigun.

Kanpoko atalak behin azalduta eta parte guztiak ezagututa, fresagailuan egin genuen bezala ardatzak 0an jarri zituen ikaskide batek. Matriz bidimensionaleko makina zela esan zigun bi ardatz besterik ez dituelako (x eta z). Txirbil harrotzearen bidezko funtzioaren bidez piezari forma emotea lortzen zela azaldu zigun Luisfer-ek. Ondoren, programa bat aukeratu zuen eta makina martxan jarri eta aluminiozko zati bati bala forma eman zion tornuak. Azkenik, metal eta aleazio batzuk erakutsi zizkigun.

PNEUMATIKA GELA

4. DBH TEKNOLOGIA:

Aurreko urteak bezala, kasu honetan ere, 4. DBH-ko ikasleak Pneumatika gelara hurreratu dira, beraiek egiten dituzten simulazioak fisikoki egitera.

Pneumatikako teoria eta FluidSim programa klasean jorratu eta gero 4DBH-ko 18 ikasleak Lanbide Heziketako Pneumatika gelan 3 saiotan egon dira ikasitakoa praktikara eramateko.

Klasean prestatutako ariketak saiatu dira praktikara eramaten. Hasieran kostatu zaie ulertzea elementuen funtzionamendua eta sinbologia, baina balbulak, zilindroak, etab. eskuan izanda eta bata bestearekin konektatu eta gero, askoz hobetu ulertu dute klasean jorratutako kontzeptuak.

ERASMUS 20-21

Helburua lortu dugu – Denak bueltan eta pozik. (Beno, denak ez dira bueltatu, bi ikasle Lisboan geratzea erabaki dute)

Erabakia ez zen erraza izan. Egoera kontutan izanda, azkenengo momentuan hartu genuen erabakia. Ikasleak azkenean atzerrira joango ziren euren praktikak egitera. Etxean sartuta hilabeteak pasa ostean eta kurtso nahasi hau gainditu ostean, Erasmusa egiteko aukera eskaini nahi genien ikasleei. Nahikoa jasanda zuten.

Handik gutxira Euskal Erkide Autonomoan bakarrak izango ginela ohartarazi ziguten. Arduraga-beak, inkontzienteak edo erabaki ausart bat, besterik gabe. Erronka ez zen makala eta gainera begi guztiak guri begira izango genituen. Atzerriko egoerak aztertu eta Herbeheretara, Bulgaria eta Portugalera ikasleak bidaltzea erabaki genuen.

Egonaldiak aurrera egin ahala, gorabeherak izan genituen, tartean apendizitis ebakuntza bat eta sintomarik gabeko Covid positibo bat. Tentsio momentuak eta garaiak izan ditugu, bertako arduradunekin elkarrizketa luzeak, baina orokorrean esperientziak betiko moduan oso positiboak izan dira. Enpresak ondo ebaluatu dituzte gure ikasleak eta praktikak osatzea lortu dute.

Ikasleen bueltan gehien entzun dugun esaldia hau izan da. “Bertan kaletik ez genuen musukorik erabili behar, eta lanean bakarrik geundenean ezta ere. Ez dira horren zorrotzak baina era logiko batean erabiltzen dute”.

Lisboan Ander eta Erlantz, bertan geratuko dira. Udan boluntariotza bat egingo dute bertako elkarteetan. Oso ondo mutilak!!!

Bidaiazteko eta aisialdirako ere tartea egon da. Ez dezagun ahaztu, esperientzia honen azken helburua, pertsonak direla eta hauen hezkuntza prozesuan duen eragin positiboa.

EUREKA!!!! ZIENTZIA MUSEOARA

BATXILERGOKO 1. MAILAKO IKASLEAK DONOSTIAN IZAN DIRA ZIENTZIAREN MUSEOAN

Apirilaren 20an **1. batxilergoko zientzietako ikasleek Eureka Museora joan ziren**. Bertan mugimenduari buruzko tailerrean Newtonen legeak modu praktikoan landu zituzten beste zinematika eta dinamikako praktikekin batera. Bestalde, kimikako tailerrean azido-base erreakzioak, disoluzioak eta elektrolisia landu zuten. Bukatzeko, museo bisita egin zuten non era praktikoan eskolan ikasitako fenomeno fisiko, kimiko eta biologikoak aztertzeko aukera izan zuten. Hona emen ikasleen iritziak:

“Fisika eta Kimika ulertzea zaila egiten zaigu askotan, baina, egin genituen tailerrekina eta ikusi genituen adibideekin era bisual, erraza eta dinamiko batean zientziaz eta ikaskideez goatzeko aukera bikaina eduki genuen”

“Zientzia ikasteko modu oso interesgarria da. Zientziak bere alde entretenigarria daukala erakusten du, zientziaren zenbait alderdi praktikoki landu ditzazkezu gero teoria azaldu ahal izateko eta horrela edukiak ondo barneratzeko. Museo entretenigarri honek erakusten duena gozatzea pentsatzen eta ikasten duzun bitartean da”.

“Inolako zalantzarik gabe Eureka zientzia museoa bisitatzeraz gomendatzen dut. Guk, lehenengo batxilergoko ikasleak, fisika eta kimikako tailerrak egin genituen eta biak bikainak izan ziren. Erreakzio kimikoko

tailerrak oso ikusgarriak izan ziren, batez ere luminiszentzia eragin zuen erreakzioa, eta fisikako tailerrean ikastetxean ikasitako kontzeptu asko hobeto ulertu genituen. Era berean, museo bisita librea egin genuen eta ehunka praktika daude erakusgai. Zientzia modu ludiko batean ikasteko aukera paregabea iruditu zait”

“Areto batean bi pertsonen buruak makina batean sartzean, erdiko pilotak adierazten zuen bi pertsonetatik zeinek uzten zuen burua hutsik, ezer ez pentsatu gabe. Inoiz egin dudana gauzarik zailena, burua zuriz ustea!”

TALLERES:

TALLER DE INTERCULTURALIDAD

¿Qué es fundación ADSIS?

Somos una entidad sin ánimo de lucro que, desde hace más de 50 años, trabaja para ofrecer oportunidades a personas que se encuentran en situaciones vulnerables.

Construimos una sociedad más justa, solidaria e inclusiva en la que se acepte la diversidad como un valor y en la que cada persona pueda desarrollar su proyecto de vida. Creemos en la capacidad de cambio de cada persona y nos comprometemos con las más vulnerables desde la cercanía y el acompañamiento.

*Nosotras formamos parte del proyecto **Educación en valores** promoviendo el compromiso solidario de jóvenes en los centros escolares para propiciar su activismo social.*

Los y las jóvenes son los principales agentes de cambio social. Por eso, ponemos a su disposición herramientas que promueven su compromiso solidario y de transformación hacia una sociedad más justa, solidaria e inclusiva.

¿A qué organización o instituciones extendéis vuestro trabajo?

Trabajamos en los centros escolares de diferentes comunidades del Estado (Araba, Barcelona, Bizkaia, Gipuzkoa, Salamanca, Valencia y Valladolid)

En Araba hemos trabajado en diferentes centros escolares de la provincia, tanto en Educación Secundaria como en centros de Formación Profesional.

¿Qué has trabajado con los alumnos de Zaroobe?

En Zaroobe hemos llevado a cabo tres talleres de sensibilización con el objetivo de crear espacios en donde poder conectar, compartir y dialogar en torno a las desigualdades mundiales, la interculturalidad, los procesos migratorios y la participación e implicación de los y las jóvenes como agentes activos de cambio para la transformación social.

En estos tres talleres con cuatro grupos de 1º de diferentes Formaciones Profesionales hemos querido ofrecer una metodología para dar respuesta a la necesidad imperiosa que tiene hoy nuestra sociedad, de que los y las jóvenes sean educadas en la solidaridad desde una experiencia intercultural, y sean portadoras y portadores de un futuro más esperanzador.

Para ellos analizamos desde una mirada crítica el contexto de mundo en el que vivimos, reflexionando acerca de los prejuicios y estereotipos contruidos en torno a la diversidad de orígenes y creando estrategias para lograr un mundo conectado con la convivencia intercultural y transformador del entorno.

¿Los adolescentes muestran interés en este tipo de acciones? y los estudiantes de Zaroobe?

Los y las jóvenes muestran interés en este tipo de sesiones, generando espacios de reflexión y ayudando a descubrir situaciones de desigualdad e injusticia en el mundo

Respuestas de alumnas y alumnos de Zaroobe ante la pregunta

¿Que ha supuesto para ti este proyecto? tras realizar las tres sesiones:

- “Me he quedado con que a todos nos ha cambiado estas charlas”
- “Reflexión sobre la pobreza y las injusticias en el mundo”
- “Los del norte inconscientemente somos privilegiados”
- “Me quedo con que a todos nos ha tocado de una manera”
- “Qué suerte y afortunados que somos y que no lo valoramos”
- “Conocer cosas nuevas sobre las injusticias que hay hoy en día”
- “Que poniendo de nuestra parte se puede ayudar a mucha gente”

TAILERRAK:

IKUSMEN MURRIZTASUNA EZAGUTZEN

Joan den maiatzaren 6an Retina Bizkaia Begisare elkarteko bi kideren bisita izan genuen. Arreta soziosanitarioko ikasleek Retinosis Pigmentarioarekin eta ikusmen urriarekin lotutako guztiaz informazioa jasotzeko eta sentsibilizatzeko aukera izan zuten. Retinosis Pigmentarioa ez da gaixotasun bakarra, baizik eta gaixotasun degeneratibo eta hereditarioen talde bat, begian eragina duena eta ikusmenaren galera motel eta progresibo bategatik bereizten dena, hasierako etapetan behintzat, gaueko ikusmenari eta ikusmen periferikoari eragiten diona eta itsutasunera eramaten duena.

Lehen zatian, Kristina eta Santiren eskutik, pertsona horien eguneroko bizimodua ezagutu ahal izan genuen: nola eragin dien lan-arloan; zernolako arazoak dituzten eguneroko jarduerak egiteko, besteak beste, laranja batzuk erosteko eta ikusmen murriztuak nola baldintzatzen duen haien mugikortasuna. Gai horren inguruan gizarteak duen ezagutza-falta azpimarratu zuten, bai eta kolektibo gisa duten desgaitasunaren ikusgarritasunaren beharra ere. Ildo horretan, elkarteak beren bizitzetan duen garrantzia azpimarratu zuten, bai maila kolektiboan, gizarte sentsibilizatzeko kanpainetan lan eginez, bai maila sozio-afektiboan.

Bigarren zatian, teknologiari esker, beraien lekuan jarri ahal izan ginen. Betaurreko berezi batzuen bidez, pertsona horiek mundua nola hautematen duten ikusi ahal izan genuen, eta haien egunerokoa nolakoa izan daitekeen ikusi. Horretarako, betaurreko berezi hauekin ibili ginen pasilloetan, eskaileretan eta komunetan. Esperientzia hau, txundigarria izan zen ikasleentzat.

El pasado día 6 de mayo tuvimos la visita de dos miembros de la Asociación Retina Bizkaia Begisare. Los alumnos/as de Atención Sociosanitaria, tuvieron la oportunidad de informarse y de sen-

sibilizarse sobre todo lo relacionado con La Retinosis Pigmentaria y la baja visión. **La Retinosis Pigmentaria, no es una única enfermedad sino un grupo de enfermedades degenerativas y hereditarias que afectan al ojo y se caracterizan por una pérdida lenta y progresiva de la visión, que afecta, al menos en sus etapas iniciales, a la visión nocturna y periférica y que conduce a la ceguera.**

En la primera parte, pudimos conocer de la mano de Cristina y Santi, cómo es el día a día de estas personas: cómo les ha afectado en el plano laboral; los problemas que tienen para hacer las actividades diarias tan simples para el resto, cómo comprar unas naranjas y cómo condiciona su baja visión la movilidad. Incidieron en la falta de conocimiento que tiene la sociedad sobre este tema, y la necesidad que tienen cómo colectivo de visibilización de su discapacidad. En ese sentido remarcaron la importancia que tiene la asociación en sus vidas, tanto a nivel colectivo trabajando en campañas de sensibilización, cómo en el plano socio-afectivo.

En la segunda parte, gracias a la tecnología, pudimos ponernos en su lugar. Mediante unas gafas especiales, pudimos percibir cómo ven estas personas el mundo e intuir cómo puede ser su día a día. Para ello, caminamos con estas gafas especiales por los pasillos, escaleras, baños... del centro, una experiencia impactante para los alumnos/as.

HITZALDIAK: IKER LOIDI

Urtero bezala, Iker Loidi ikasle ohiak batxiler-goko bigarren mailako ikasleekin bildu zen gaurkotasan handiko gaia azaltzeko eta ikasleak sentsibilizatzeko asmoz:

“Sexua, sexualitatea eta generoa animalienengan”

Eskerrak ematen dizkizugu, zure hurbiltasunagatik, ezagutza zientifikoaren hedapenagatik, eta ikasleengan piztu duzun interesagatik.

EUSKAL ASTEA

Amurrioko herria euskal asteen murgildu zen maiatzaren 17tik 23ra bitartean eta Zaraobeko institutua ere ez zen atzera gelditu, euskara bultzatzeko ekintza desberdinak aurrera eramanez.

Maiatzaren 17an institutu barruan dagoen horma zaharkitu baten atonketarekin hasi genuen astea, **Fillinculture**-en eskutik izugarrizko **mural** bat eginez. Asteko egun ezberdinetan etorri ziren murala egitera eta DBH 3ko ikasleek hartu zuten parte bertan, plastikako klaseetan egin zuten bozetu bat muralean integratuz.

Maiatzaren 18an Elena Cavalleroren bisita izan genuen, **RAP** munduan **La Basu** bezala ezaguna den musikaria dugu bera. DBH 1eko ikasleak 2 taldetan banatu ziren eta La Basuren laguntzarekin Euskal Rap-a erabiliz, kantu ezberdinak egin zituzten.

Maiatzaren 20an **Mihiluze** txapelketa egin zen, non ikasleak 4 talde ezberdinetan banatu eta elkarren aurka parte hartu zuten. Euskal Herria eta Euskal kulturari buruzko galderak erantzutea zen beraien eginbeharra eta jokoaren bitartez, algara artean, makina bat gauza ikastea lortu zuten.

Asteari bukaera emateko, maiatzaren 21ean

Txalaparta ikastaro bat egin zen institutuko sarreran eta aintzina Euskal Herrian horren ezaguna zen instrumentu honen soinua berriz entzuteko aukera izan genuen Aiaraldean.

Honez gain, tutoretza eta euskarako klaseetan filmak eta jolas interaktiboak egin zituzten, beti ere euskara hartuta bidelagun.

Horrela jarrai dezagun, euskara zainduz eta gure kultura babestuz!

Aurten gure ikasleek hainbat lehiaketatan parte hartu dute, eskerrik asko guztioi parte hartzeagatik.

FILOSOFIA OLINPIADA

Aurten, lehenengo aldiz, Filosofia olinpiadetan parte hartu dugu. Aurtengo gaia "Askatasuna edo segurtasuna?" izan da. Finala Deustuko unibertsitatean izan zen, pasa den ostiralean. Covid 19gatik finalista guztiak ez ziren joan sariak jasotzera

Eta Zaraobeko emaitzak oso onak atera ditugu. Izan ere. 4 ikasle finalista izan dira, marrazketa filosofikoan eta bideogintzan. DBHko 2 ikasle izan dira marrazketa filosofikoan finalistak eta horietako batek (June R.-ek) irabazle izan da Euskadi mailan. Orain, txapelketarekin jarraituko du Estatu mailan. Bideogintzan Batxilergoko 2 neskak izan dira finalistak.

GEOGRAFIA OLINPIADA

Olinpiada honen helburua ikasleek diziplina zientifiko honekiko duten interesa sustatzea da; antolatzailea Euskadiko Geografoen Elkargoaren Lurralde Ordezkaritza da, Euskal Herriko Unibertsitateko Letren Fakultateko Geografia, Historiaurrea eta Arkeologia Sailaren laguntzarekin. Covid-19 dela eta, aurten ON LINE izan da eta ikasleek test moduko 50 galderei egin behar izan diete aurre.

Zaraobek ez du Olinpiadan saria lortu baina gure ikasleen gogoia, umorea eta parte hartzeko nahia 10-ekoa izan da. Aupa zuek!

Datorren urtean gehiago!

POSTER-LEHIAKETA

SEEL-EUSKAL HERRIKO SAILAK antolatuko poster-lehiaketan June Moreno eta Olaia Barinaga saridunak atera dira.

Aurtengo gaia "MITOLOGIA KLASIKOKO MUNSTRUAK ARTE PLASTIKOETAN" izan da.

LITERATUR ETA ARGAZKI LEHIAKETA

Asteartean, apirilak 27, banatu zitzaizkien sariak argazkigintza eta literatura lehiaketako irabazleei. Sariak banatzeko ekitaldia Areto Nagusian egin zen.

Aurkeztu diren lanak, bertsoz edo prosaz idatziak izan dira, euskaraz, gaztelaniaz, ingelesez edo frantsesez.

Hauek izan dira literatura lehiaketaren sarituak:

EUSKARA:

- 1.Zikloa : Insaf Zannouti
- 2.Zikloa : Haizea Solaun
- Batxilergoa: Naroa Salazar, Amaia Perez, Itsaso Gabiña, Ayae Martinez, Uxue Alonso, Iratxe Urruela.

GAZTELANIA:

- 1.Zikloa : Uxia Martinez, Miren Uxue Nograro, Alaitz Ibarra, Aichla Mulay, Irene Albisua.
- 2.Zikloa:Urtzi Ganzedo, Oier Garayo
- Batxilergoa: Amaia Perez, Maria Iturbe, Andoni Vazquez, Ayae Martinez.

FRANTSESA:

- Batxilergoa: Ane Intxausti

INGELES:

- 1.Zikloa: Nahia Galnares
- Batxilergoa: Ane Arregi, Ane Intxausti

Literatura-lehiaketaz gain, **ARGAZKI LEHIAKETA** bat egin da institutuan, eta arrakasta handia izan du ikasleen, gurasoen eta irakasleen artean. Hauek dira sarituak:

- 1.Zikloa: Iria López
- 2.Zikloa: Oier Ribacoba
- Batxilergoa: Endika Beobide
- Gurasoak: Agurtzane Martínez
- Irakasleak: Iñigo Rodriguez

ZORIONAK GUZTIOI!!

FIRST LEGO LEAGUE EUSKADI

El 8 de mayo se celebró la 12ª Final **First Lego League Euskadi**. 45 equipos presentaron sus proyectos en las sedes de Bilbao, Donostia y Mondragón para responder al desafío.

FIRST LEGO League Euskadi es un programa educativo internacional donde cada año participan más de 560.000 escolares de entre 6 y 16 años de 110 países de todo el mundo, que busca despertar el interés de la juventud por la ciencia y la tecnología.

Aurten, Zaraoberen presentzia nabaritu da: Industria Teknologia I-eko lau ikaslek eta irakasleak (Ayae, Iraia, Eneko, Igor eta Maite) Bilboko boluntario-taldean parte hartu dute, **ARBITRO** eta **TIMEKEEPER** lanak burutuz. Roboten jolasa kontrolatzea eta partiden denbora neurtzea izan da beraien ardura. Profesionaltasuna eta konpromisoa erakutsi dute, STEAM arloak bultzatu eta FLL balioak transmititu. Zalantzarik gabe, esperientzia oso positiboa izan da!

AIARALDEA: UNA CRISIS QUE HAY QUE SUPERAR

Zaraobe fue invitado a la ponencia del Parlamento Vasco para la reactivación de la comarca.

En los últimos meses, la situación del Valle de Ayala ha sido objeto de estudio por parte del Parlamento Vasco. Nuestra comarca, fuertemente industrializada desde el último tercio del siglo XX, está viendo cómo algunas de sus empresas más significativas son golpeadas por una crisis abierta por varios frentes, desde las secuelas de la pandemia hasta la necesidad, que nadie niega, de buscar alternativas a los combustibles fósiles. Se acerca el momento, así pues, de reinventarse diversificando la economía de la zona, tan ligada al sector industrial, y señaladamente, a la perforación y conducciones petrolíferas y gasísticas.

El Parlamento Vasco recabó durante la ponencia las aportaciones de los principales agentes de la zona, como Ayuntamientos, Lanbide o cámaras de comercio. Desde el sector educativo intervinieron los dos centros de referencia de la Formación Profesional en el Valle, Laudioalde y Zaraobe.

Estos son los puntos que quiso destacar Zaraobe en dicha ponencia:

- **Necesidad de un organismo dinamizador** que analice las potencialidades de la comarca, coordine los diferentes agentes y

proponga líneas de actuación.

- Esfuerzo especial para recuperar al **alumnado en riesgo de exclusión a través de diversos profesionales** (psicopedagogas, educadores de calle, orientadoras, técnicos de integración social...).
- **Ampliación de la oferta educativa de formación profesional y flexibilidad para responder a las necesidades de formación que tienen los trabajadores del valle**
- **Estrategia global para la formación profesional del Valle de Ayala.**

OHOREZKO MATRIKULAK

Kurtso honetako ohorezko matrikula jaso dutenak izan dira:

AROA ELEJALDE RUIZ · AMAIA BERGANZA MUGURUZA · AMAIA PEREZ RIBACOBIA

Zorionak!!!

ESKERRIK ASKO TERESALINA

Nuestra compañera **Teresalina Berganza**, tras más de una treintena de años entregada a la enseñanza de las matemáticas en el Instituto, se nos jubila. Licenciada en Ciencias Exactas eligió a principio de los años 90 el camino de la docencia para **transmitir a los jóvenes su amor por las Matemáticas**, consciente de que el aprendizaje de este lenguaje universal es un pilar fundamental para desarrollar la capacidad del pensamiento y por su utilidad tanto para la vida diaria como para el aprendizaje de otras disciplinas. Pero también tuvo que ganarse con su humanidad y cercanía a muchos alumnos-as quienes se preguntaban desesperados con un sudor frío que les recorría la espalda ¿para qué tengo yo que estudiar algo tan difícil que no entiendo si lo que quiero es ser peluquero o profesor de inglés? ¿para qué debo estudiar trigonometría?, ¿por qué esa obsesión por las integrales? Teresali les transmitía con paciencia la presencia omnipresente de esta ciencia en nuestra vida diaria, necesaria para calcular una distancia o pedir un crédito en el banco. **Dio a cada alumno-a lo que necesitaba y requería.** A unos, el aprendizaje de las matemáticas más duras, rigor, fórmulas, ecuaciones, integrales, consciente de que sin esos conocimientos naufragarían en la Universidad, a otros conocimientos para determinadas ramas de Formación Profesional. Siempre tuvo muy en cuenta las características y capacidades del alumno-a para exigirle hasta donde podía. Y en caso de duda, siempre remaba a favor del alumno-a.

Profesora curtida en los comienzos en la FP ubicada en el antiguo Reformatorio, participó activamente en los cambios educativos que tuvieron lugar en los años 90 con la experimentación en LOGSE, la unificación de la FP, REM y Bachillerato en el nuevo Instituto Zaroobe,... la llegada de la LOMCE... Su rigurosidad en el trabajo, su pragmatismo, su personalidad ordenada y sistemática, el conocimiento exhaustivo del entorno en el que desarrollaba su trabajo, su aversión a las discusiones estériles fueron determinantes para su participación en tareas directivas durante varios años.

Tere ha hecho buenos amigos y amigas en el centro a lo largo de estos años, el departamento de Matemáticas fue la segunda casa de Teresalina en el Insti. Un departamento que formó un buen equipo para la consecución de sus objetivos docentes y en el que Tere compartió problemas, disfrutó de pequeños remansos de paz en los momentos más agitados, y se divirtió cuando tocaba.

Teresali se retira del trabajo, pero no de la vida. Ahora le toca disfrutar alejada del rigor de los horarios. Guarda con mimo todos los cuadernos de notas de sus alumnos desde el primer año en que trabajó en el Refor. Es un puntal fundamental de la Memoria del Instituto Zaroobe, en el que compañeros y alumnos alabamos su profesionalidad y buen hacer. Hasta pronto, Tere. Disfruta a tope de tu jubilación.

Javier Aspuru

JUAN LEKUE

PROFESOR DEL DEPARTAMENTO DE INGLÉS DEL IES ZARA OBE

Nola hasi zinen irakaskuntzan?

Egia esan, kausalitateagatik izan zen. Ingeles Filologian lizentziatu nintzen eta nire ikasketekin jarraitzeko asmoa nuen, baina lagun batek nire paperak aurkeztu zituen institututan ordezkapenak egiteko eta berehala deitu zidaten. Ez zegoen ingeleseko irakasle askorik urte haietan. Ez nuen inoiz irakasle izateko asmorik izan; izan ere, latinetik eratorritako hizkuntzetan semantika eta pragmatika ikasten jardun nahi nuen.

Ni, nire adineko asko bezala, ikasteko aukerarik izan ez zuen jendearen semea naiz, eta beti nahi izan zuen gu unibertsitatean sartzea. Ez zuen axola zer aztertu behar genuen, baizik eta zer egin genuen. Letretako ikaslea nintzen, argi eta garbi, latinez eta grekoz. Gero, filologiaren bat egiteko asmoa nuen. Filologia Erromanikoa hasi nuen, baina bigarren urtean utzi nuen Ingeles Filologia ikasteko.

Zein izan zen zure lehen lana?

Laster hasi nintzen ingeleseko eskola partikularrak ematen, 18 urte bete baino lehen, 12 urte nituenetik Ingalaterra ikasten aritu bainintzen. Ondoren, peoi, babysitter eta egunkari-banatzaile lanetan aritu nintzen Ingalaterran. Karrera amaitu ondoren,

Gasteizko Ramiro de Maestu institutuan hasi nintzen beharrean. Gero, buelta asko eman nituen Euskadi osoan, bi urtez, Zarautzen, Bergaran, Laudion, leku askotan..., ordezkoko guztien bezala, eta Amurrión, 1992an. 1994an atera nituen oposizioak eta 2000. urtera arte Laudion egon nintzen behin betiko destinorik gabe, eta ordutik, 21 urte dira Zaraoben lan egin dudala.

Zein da zure esperientzia Zaraobe Institutuan?

1992an iritsi nintzen lehen aldiz. Garai hartan, egungo eraikina bitan banatua zegoen, zati batek BUPEko institutua hartzen zuen eta besteak LH. Ni orduan LHko zentroan nengoen, eta hain zuzen ere urte hartan elkartu ziren bi zentroak, urte batzuk geroago Urduñako LHko zentroarekin bat egin egungo Zaraobe zentroa osatzeko.

Gero Laudion egon nintzen eta 2000. urtean Zaraobera itzuli nintzen behin betiko.

Orduan, ikastetxeko gazteenetako bat nintzen, eta orain zaharrenetako bat naiz.

Urte hauetan guztietan zuzendaritza-taldeko kide izan naiz, ikasketa-burutzaren arloan, tutore, mintegi-buru, Osagarri taldean eta PCPIñ, (gaur OLH taldea) lan egin dut, Curriculum-Aniztasunean, eta, jakina, ingelesean. BTI eta BAG batxilergoak, REM zaharra, Txandakako LH, I. taldeetan ere bai. LOGSEren ondoz ondoko legeak, LOCE, LOMCE bizi izan ditut. Ni gero eta zaharragoa naiz eta ikasleek beti dute adin bera, baina nire lana beti izan da berdina, ikasleei prestakuntza izan dezaten eta beren helburuak lor ditzaten irakastea eta laguntzea Lanbide-heziketaren bidez edo unibertsitateko ikasketetan, alderdi humanistikoan jarri behar dut arreta, jakin-mina izan behar dute, kritiko izan behar dute, pertsona gisa prestatzeko eta garatzeko interesa izan behar dute, besteak errespetatu behar dituzte, elkarri lagundu behar diote eta, batez ere, pertsona onak izaten saiatu behar dute.

Nola aldatu da institutua urte hauetan?

Badira gauza batzuk orain deigarriak egiten zaizkidanak: Institutura iritsi nintzenean ingeleseko ordu asko ematen ziren LHko kurtsoetan, atzerrian praktikak egiteko aukerarik ez bazegoen ere. Gaur egun,

ikasketak atzerrian amaitzeko aukera dutenez, astean ingeleseko ordu bat baino ez da ematen bi urteko ikasketetan. Tira, benetan ulertezina.

Ikasketa bidaian joan naiz, nazioarteko trukeetan ibili naiz, hizkuntza elebidunetan ingelesa irakasteko modua aztertzen aritu naiz, Danimarkan adibidez. Alaitasunezko uneak ere bizi izan ditut, laneko arlo guztietan karrera profesional bat pozik egin duten ikasleak. Eta tristuraz ere bai, batez ere niretzat oso maiteak diren ikasle batzuen heriotzagatik.

Aipagarria da, halaber, aurrerapen teknologikoei aurre egiteko modua nola aldatu den, batez ere ni, Zarobera klarionarekin eta boligrafoarekin iritsi bainintzen, eta orain arbel digitalak daude, liburuak baliabide digitalekin ordeztu dira, Chromebooken erabilera metodiko eta arrunta.

Eta, jakina, beste herrialde batzuetatik etorritako ikasle berrien azken urteetako etorrerak aldatu egin du ezagutzen, sentimenduen eta sentsazioen ikuspegia, arazoei aurre egiteko modua, globalizatu egin ditu, guregana hurbildu ditu, batez ere Afrikatik eta Amerikatik datozen ikasleak, gure hazkunde emozionalari laguntzen diotenak. Ondo gogoan ditut Bosniako gerratik heldu ziren lehenak, eta, ondoren, kolore eta kultura anitzeko institutu bat sortzeko iritsi diren guztiak.

Lana utziz aparte, noiz eta zelan konturatu zinen idaztea gogoko zenuela eta idatzi nahi zenuela?

Beti izan dut idazteko gogo, beste esperientzia batzuk bizitzekoa, nire bizitza ametsetan eta nire bizitza esna osatuko duen beste mundu batean murgiltzekoa. Askok irakurri ondoren, istorio bat idaztera ausartu nintzen, eta, bitxia bada ere, lehenengoa izan arren, Alacanteko lehiaketa batean finalista geratu zen. Lotsa ematen zidanez nire lagunek eta senitartekoek idatzi nuela irakurtzeak, Alacanteko "Cristóbal Zaragoza" eleberri laburreko lehiaketara bidali nuen, eta esan nion neure buruari: Beno, han behintzat ez naute ezagutzen eta ez dut lotsa handirik pasatuko. Finalista izatera iritsi zen. Bestela hori izango zen lehen eta azken sarraldia bizitza literarioan. Hala ere, saria irabazi ez arren, idazten jarraitzea bultzatu ninduen. Hogei urte dira horretaz.

Gauza jakina da idazleok asko irakurtzen duzuela. Zeintzuk dira zure gustuko idazleak?

Nire autore gogokoenak izan arren, nire irakurketa gogokoenak nire bizitzaren parekoak izan dira. Grimm anaien eta Andersen

ipuinekin gozatzen hasi nintzen, jada mutiko bat nintzela Altxorraren uhartea, handik gutxira Cien años de soledad eta La ciudad y los perros irakurri nituen, unibertsitateko ikasketak hasi nituen eta Kixotez gozatu nuen, errusiar literaturaz Tolstoi eta Dostoievskirekin, eta nire hezkuntza-orientazioa ingeles filologiara aldatzea erabaki nuenean, Emily Brönterren Cumbres borrascosas, Melvilleren Moby Dyck eta Shakespeareren lan guztiez gozatu nuen, bereziki bere tragedia eta poemarioez. Dylan Thomas eta Salinger irakurtzen jarraitu nuen. Borges eta Juan Rulfo aurkitu nituen, eta asko irakurtzen jarraitzen dut. Txani Rodríguez eta Mikel Ayllon bezalako ikasle ohiak erreferentziazko idazle bihurtu direla ikustea ere oso atsegina da. Eta azken aldian asko irakurtzen dut idaztera ausartzen diren pertsoenez, nik egin nuen bezala, gertuko jendea, nire ingurukoak, nire herrikoak.

Argitaratu duzun azken liburuan ("Solitude") bakardadearen gaia jorratzen duzu oso modu gordinen, zergatik aukeratu zenuen gai hori? Zer dela eta sakontasun horrekin lantzea?

Argitalpenaren mundua oso zaila da eta bidea, ordea, oso arantzatsua. Orain arte, irabazi zituen literatur sariei esker argitaratu zuen. Hala ere, Solitude eleberriarekin nekez gertatzen den zerbait gertatu da, ni bezalako norbait, agente literarioak gabea, ia ezezaguna, Elkar taldearen barruko argitaletxe baten arreta erakartzea, kasu honetan Txertoa, eta berehala nirekin harremanetan jartzea argitaletxea editatzeko.

Ohar bitxi gisa, Irune Izquierdo, liburuaren azaleko diseinatzailea Amurriokoa da. Nik ez nekien ezer horretaz, editoreak ere ez zidan horretaz hitz egin, baina Aiaraldearen argitalpenari esker jakin nuen berak diseinatu zuela azala.

Eleberriak Boiseko Jaialdian dujatorria, Idahoko hiriburuan. Gaur egun garrantzi mediatiko handia duen jaialdia da, euskal emigranteen ondorengoak biltzen dituen, euskal musika dantzatu, edan, jan, entzun eta jotzen dutenak. XX. mendearen hasieran edo geroago, batez ere 60ko hamarkadan, Atlantikoa zeharkatu zutenen (Jean Claude eta Lucille protagonistak, esaterako) seme-alabak, bilobak eta birbilobak dira. Sufritu zutenen ondorengoak dira, baina beren helburua lortu, familia bat sortu eta aurrera egin zutenen ondorengoak. Bere seme-alabak amerikarrak jaio ziren eta, euren sustraiei eusteko ahaleginak egiten dituzten arren, hauetan ez dago jada Herri Zaharraren nostalgiarik: Amerika da euren etxea. Jaialdirekin batera, euskaldun guztiek lurralde

berrian aurrera egin ez zutela gogorarazten zuen artikulua bat iritsi zitzaidan eskuetara. Asko itzuli ziren Herri Zaharrera, eta ez hain zuzen indiano aberats bezala, beste batzuk hil egin ziren, eta batzuk, Jean Claude kasu, erotu egin ziren isolamendu pozoitsu batean, bi mila ardiren atzetik ibiliz natura gupidagabe batean. Horrek amore eman nion istorio hori kontatzen saiatzeko tentazioari, ahaztutakoa, mingarria, bakardadeak eta deserrotzeak hondamen bihurtu zituenena. Eta horrela joan nintzen dokumentatzen eta ezagutzen nahi ez nituen herrialde batera iristen ziren euskaldunen bizitza: ez ziren protestanteak, katolikoak baizik, ez zekiten ingelesez eta, okerrera, beren ardiekin beti behientzat gordetako lurak okupatzen zituzten.

Inork egin nahi ez zuen lana zen, eta “euskaldun zikinak, euskaldun beltzak” deitzen zieten. Adorez eta ahaleginez, gizarte amerikarrean integratzen joan ziren eta errespetua lortu zuten, baina batzuek ez zuten lortu. Eta beste istorio hori da, galtzaileena, atentzioa eman zidana eta gogoratzea ere merezi duena.

Nolakoa izan da, lehen begiratuan, itzela dirudien dokumentazio-lana?

Euskaldunen Amerikako bizitzari buruzko datuak irakurri, ikertu eta kontrastatu nituen, eta pauso bakoitzean beste zailtasun bat sortzen zitzaidan. Ulertu behar zuen zergatik, nola bizi ziren, Jean Clauderi buruz hitz egin ahal izateko. Bai, lan neketsua izan da, baina baita atsegina ere. Ahal izan nuen guztia irakurri nuen baporeei buruz eta bidaiatzeko zituzten baldintzei buruz, zer galdetzen zieten eta zer mediku-azterketa pasatzen zituzten ontziratzen eta lehorreratzeko hasi aurretik, zenbat irauten zuen tren-bidaiak Estatu Batuetako puntatik puntara, nola bizi ziren basamortuan ardiekin eta karrozeriarekin, Seca

Legeari buruz, Ameriketako Kongresuaren lege edo acts-ei buruz artzaintzari buruz, emigrazioaren open range-ei buruz, eta abar. Eta horrela agertu ziren nobelan sartu ditudan istorioak, hala nola New Yorkeko kaletan migrazio-fluxua blokeatu zuten 150 euskaldunena, euskara ez zen beste hizkuntza bat ez zekitelako eta inork ulertzen ez zuelako, hiru artzain hil izana leporatzen zioten familia indiar baten aurkako jazarpen gupidagabea, Ignacio Arrascadaren eta kontrabandoko bere whiskeyaren kasua edo Domingo Malaxechevarriaren kasua, gas-ganberan hil zen lehen euskalduna. Oso lan atsegina izan da, nahiz eta batzuetan distantzia hartu behar izan dudana, euskaldun etorkinen benetako historiak gehiegi erakartzen ninduela nabaritzen bainuen. Eta nik ez nuen historiari buruzko tratatu bat idatzi nahi, horretarako baitaude historialariak, nobela bat baizik.

Zein da zure hurrengo proiektua? Zein gairi buruz idaztea gustatuko litzaizuke etorkizunean? Noraino heltzea gustatuko litzaizuke? Baduzu helbururen bat?

Beno, egia esan, beti nago proiektu berrietan nahastuta, askotan batzuk batera. Bizitzan hartzen diren erabakiei buruzko ipuin sorta bat daukat mahai gainean, hainbat ikuspegi eta zirkunstanzietan oinarrituta, baita familiaren gertakari triste eta gogor batean oinarritutako istorio bat ere, eta fantasia eta errealitatearen munduaren arteko eleberri bat, idazle batek eta detektibe batek zuzendua, Bilbon gertatutako hainbat hilketatan arakatzeko. Hala ere, orain asko irakurtzen eta ikasten ari naiz, aste batzuetan zehar idaztetik aldendu naizenagatik. Udan ekingo diot berriro, bakarrik egoteko denbora libre eta denbora asko dudanean, idazketaren oinarrian dagoen puntua, bakarrik egoteko beharra, bakardade bat bizitzeko beharra, istorioak laguntzen didan heinean erretiratzen joango dena, egunez zein gauez. Nire helburua zen, da eta izaten jarraitzen du hobeto idaztea, gero eta idazle hobe izatea eta irakurleek nik idatzitakoaz gozatzea.

Bitartean, Zaraobe institutuan lanean jarraituko dut, ikasle eta ikaskide berriak ezagutzen, laguntzen saiatzen, nire esperientzia eta ezagutzak ekartzen eta jendea institututik pasatzeak oroitzapen ona izan dezan, esperientziak gure artean irautera eramane dezan, edozein dela ere bere nahia, beharra eta helburua.

Juan Lekue

2020-2021 PROMOZIOA

2 BATX N

2 BATX E

2 BATX F

Zaraobeko irakasleok beti izango dugu gure bihotzean tokitxo bat euren ibilbidea gogoratzeko. Horregatik gazteok, beti arte